

אלא לאו, בהכרח, שמע מינה מכאן, כאשר חילקנו —

הא דמחאי, הא דלא מחאי.

ומסקינן: אכן, שמע מינה.

אמר ליה רבינא לרבא: אמר לן רב אדא בר אבהו משמך, כי לדעת רבי, אם בגרה, אינה צריכה למחות. ויש לה פרנסה הראויה לה אפילו אם לא מיחתה.

וכן אם נישאת, אינה צריכה למחות.

ורק אם בגרה ונישאת — צריכה למחות⁽⁷⁹⁾.

ומקשינן: ומי אמר רבא הכי?!

והא איתיביה רבא לרב נחמן מדין משנתנו ביתומה [קושיית הגמרא לעיל], ושני ליה — "הא דמחי הא דלא מחאי".

ומשמע, שאפילו אם רק נישאת ולא בגרה — צריכה למחות⁽⁸⁰⁾?

ומשנינן: לא קשיא:

הא דאמרינן שאינה צריכה למחות עד שתתבגר ותינשא, מדובר במקרה דקא מיתזנא מינייהו [שעדיין היא ניוזנית מן האחים], שאז לא איבדה פרנסתה אפילו אם לא מיחתה, כיון שמתביישת למחות בהם כל זמן שניזונית מהם.

הא דאמרינן נערה שנישאת ולא מיחתה — ויתרה, מדובר במקרה דלא קא מיתזנא מינייהו⁽⁸¹⁾. שאז היה עליה למחות. וכיון שלא מיחתה, ויתרה⁽⁸²⁾.

אמר רב הונא אמר רבי: פרנסה [נדוניה] אינה כ"תנאי כתובה" [לעיל, נב ב, "בנן נוקבן דיהוי ליכי מינאי, אינון מיתזנן מנכסי עד דתיבגין או עד דתילקחין לגוברין"].

ומבאר הגמרא: מאי "אינה כתנאי כתובה"?

אי נימא, אם נאמר שפרנסה אינה כתנאי

תרצנו — "הא דמיתזנה והא דלא מיתזנה", כתירוצינו הכא?

ותרצו — שאין להעמיד את דברי רבי — "איברו מזונותיהן" כשניזונות, כיון שלשון זו משמעה שאין האחים רוצים לזונן. ולכן נזקקה הגמרא לתרץ באופן אחר.

82. העולה מהסוגיא לדעת רבי — א. אם בגרה ונישאת — איבדה מזונותיה ופרנסתה כשלא מיחתה.

ב. בגרה ולא נישאת, או נישאת ולא בגרה — אם עדיין ניוזנית מהאחים, יש לה פרנסה. אפילו שלא מיחתה בהם. כיון שמתביישת למחות. ואם אינה ניוזנית — היה לה למחות. ואם לא מיחתה הפסידה פרנסתה.

79. דוקא אם בגרה ואחר כך נישאת צריכה למחות, אבל אם נישאת בתחילה ולא תבעה עדיין את פרנסתה, ואחר כך בגרה, אינה צריכה למחות. כיון שמזמן הנישואין נחשבת הפרנסה כחוב רגיל, ובחוב רגיל אינה צריכה למחות. וע"ע בריטב"א. ובמגיד משנה פרק כ' מהלכות אישות הלכה יב.

80. וכמו כן יש להקשות מדברי רבא לעיל (בעמוד א) שפסק כרב שאמר — "בת הניוזנית מן האחים נוטלת עישור נכסים" ומשמע דוקא אם ניוזנית, הא כשאינה ניוזנית, לא. תוספות.

81. התקשו התוספות, מדוע לעיל כשהקשה רבא לרב נחמן ממשנתנו — "יתומה... ויתרה", לא